

syne Menneskene med Petroleum. Disse Ting kan derfor slet ikke retfærdiggøre den store Prisstigning. Det er sikkert ikke her, den virkelige Aarsag til de høje Petroleumspriser ligger; det er der simpelt hen ingen, der kan tro. Nej, Aarsagen ligger et helt andet Sted, den ligger i Virkeligheden i, at det nuværende Samfund bogstavelig talt har spillet Fallit overfor en enkelt Mand og den vældige Kapital, han repræsenterer. Denne Mand er Petroleumskongen Rockefeller. Det er nu en Menneskealder siden, at den Mand begyndte at samle nogle faa Raffinaderierovre i Pensylvanien, og siden den Tid har han opslugt Tusinder og atter Tusinder af Virksomheder over hele Verden; en Del er blevet købt, og de fleste er blevet slaaet ned. Det er en Gang blevet sagt, at Petroleumstrusten er bygget op paa Ruiner af ødelagte Hjem, og det er en stor Sandhed. Da denne Trust stod anklaget for den amerikanske Højesteret i 1910, holdt de Forenede Staters Advokat en Tale, som jeg gerne vilde citere et Par Ord af, fordi de saa træffende karakteriserer Trustens Arbejdsmaade. Han udtalte: „Jeg vil ikke skildre Romaner for den høje Ret. Jeg meddeler kun de kolde, ubarmhjertige Kendsgerninger og siger paa Æresord, at noget lignende i Undertrykkelse og Misbrug af Magt ikke er kendt i dette Lands økonomiske Historie.“ Den amerikanske Højesteret godkendte denne Udtalelse, og den er jo blevet anerkendt fra mange Sider. Trusten blev dømt og blev opløst, men den opstod igen med 27 nye Troldehoveder i 27 forskellige Grupper, der nu fortsætter dens Virksomhed. De har efterhaanden samlet sig en Kapital, der i den tyske Rigsdag blev anslaaet til 2,000—3,000 Mill. Kr. En saadan Kapital arbejder den aabenlyst med, hvor store Reserver den ligger inde med, aner intet Menneske. Det er jo et ganske svimlende Tal. Jeg vil til Sammenligning anføre, at al Aktiekapital i det store tyske Rige kun andrager 15 Milliarder, altsaa kun 5 Gange saa meget, som Trusten arbejder med. Trusten har gennemført en glimrende Organisation over hele Verden. Den har delt sig i forskellige Grupper. Nogle driver Petroleumskilderne, andre pumper Petroleummen gennem Rør tværs igennem Amerika, andre leder den store Flaade af Tankdampere, den har til at fare paa alle Verdenshave, andre besørger Verdenshandelen rundt omkring i de forskellige Stater o. s. v. o. s. v., og Resultatet af hele denne Virksomhed har været glim-

rende. I de senere Aar har disse Grupper givet et Udbytte til Aktionærerne, der som Regel har varieret mellem 30 og 70 pCt.; her i Danmark gaar man endnu meget højere op, som jeg senere skal vende tilbage til. Og dette Resultat er jo kun naaet ved, at Standard Oil Trusten rundt omkring i Verden har udryddet al Konkurrence; med det onde eller det gode er enhver Konkurrence blevet sprængt og ødelagt, og saaledes er det i Virkeligheden ogsaa gaaet her i Danmark.

Her i Danmark har vi hidtil haft 3 Selskaber, som handlede med Petroleum, men de to eksisterer i Virkeligheden i Øjeblikket kun af Navn. Det ene er Det dansk-tyske Petroleumsselskab. Det arbejdede i Kompagni med et tysk Selskab. Dette tyske Selskab førte Rockefeller Krig med, han slog det til Jorden, og saa erobrede han ikke alene det tyske Selskab, men Selskabet her i København faldt ham samtidig i Hænde som en selvfølgelig Frugt. Derved erobrede han Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger. De vilde ikke handle med Trusten, de handlede hos det dansk-tyske Selskab, men de blev samtidig erobret mod deres Villie og kom ind under Trustgrupperne. Et andet Selskab her i København er Skandinavisk-amerikansk Selskab. Det vovede sig for 2—3 Aar siden ud i en Konkurrence med Standard Oil-Grupperne, og det gav Rockefeller Anledning til de historiske Ord: „Slaa dem ned, ligegyldigt hvad det koster!“ Og denne Ordre blev udført prompte her i Danmark; i Løbet af forbausende kort Tid var Skandinavisk-amerikansk Selskab tappet for vistnok et Par Millioner Kr., og det overgav sig paa Naade og Unaade til Trusten. Og nu er det i Virkeligheden saaledes, at disse to Selskaber har at følge de Priser og leve det Liv, som Rockefeller dikterer dem her i Danmark.

Herredømmet her i Danmark indehaves da alene af Det dansk-amerikanske Petroleumsselskab, og jeg vil gerne ofre et Par Ord paa dette Selskab, som vi jo sikkert vil faa megen Fornøjelse af i den kommende Tid her i den danske Rigsdag. Dette Selskab ledes af en Bestyrelse paa 5 Mand, hvoraf de 3 er Danske og de 2 Amerikanere, Suthfield og Bemis i New York. Jeg gaar ud fra som en given Ting, at de to Herrer, Suthfield og Bemis, er Rockefellers Straamænd og Repræsentanter for Trusten, og at det er denne, som har det virkelige Herredømme, eftersom den